

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

**Banku Spółdzielczego Pojezierza
Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie**

według stanu na 31.12.2020 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy:

Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Na dzień 31.12.2020 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 7%;
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 50 %;
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych portfela kredytowego na poziomie co najmniej 33%;
- utrzymywanie wskaźnika kredyty/depozyty na poziomie nie wyższym niż 90%;
- utrzymywanie łącznej, maksymalnej wartości portfela kredytowego w stosunku do sumy bilansowej na poziomie nie wyższym niż 80%;
- utrzymywanie łącznej, maksymalnej wartości portfela kredytowego w stosunku do funduszy własnych na poziomie nie wyższym niż 1000%;
- identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwany i restrukturyzowanymi;
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku;
- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 5% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80% ich udziału w portfelu kredytowym.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym niż 10% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 5% ich udziału w portfelu kredytowym.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi obejmują zapewnienie w średnim terminie realizacji celów związanych z oczekiwanym poziomem portfela zagrożonego oraz poziomem rezerw celowych Banku, zgodnie z wymogami IPS-SGB oraz założeniami planu finansowego Banku i Wewnętrznego Planu Naprawy (jeżeli Bank taki realizuje).

Sposób realizacji:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank

zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 175% funduszy własnych Banku;

- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 70% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 200 % uznanego kapitału;
- ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 12% uznanego kapitału;
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
- udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów nie przekracza poziomów określonych w regulacjach wewnętrznych;
- stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych;
 - b) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
- kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 10% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek;
- przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 8 lat;
- udzielanie kredytów detalicznych tym klientom, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI12) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw,

b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,

c) wskaźniki wymienione w lit. a-b mogą ulec:

- podwyższeniu o 5 p.p. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 1 roku lub miejscem zamieszkania klienta jest gmina wiejska,

- obniżeniu o 5 p.p. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 5 lat, lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto powyżej 50 tys. mieszkańców.

2) **Ryzyko operacyjne**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizację kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka powierzania czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:

- ciągle i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych;
- brak niekorzystnego wpływu na:
 - a) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

Bank realizuje wyżej opisane cele strategiczne poprzez:

- opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
- zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;

- opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku,
- zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji celów.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony (min. 105%);
- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹⁸ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) **Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku;
- zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez stosowanie dla produktów klientowskich stóp referencyjnych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
- dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) **Ryzyko walutowe**

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) **Ryzyko kapitałowe**

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14%;

- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,5%;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10%;
- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 10%;
- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 85% funduszy Tier I;
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez nieprzyjmowanie pakietów udziałów jednego członka przekraczających 5% funduszu udziałowego;
- przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla realizacji ww. celów;
- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań pozabilansowych podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL;
- utrzymywanie wskaźnika dźwigni co najmniej na poziomie minimum 5%.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi ;
- zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowaniem, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - komórka zarządzania „wolnymi środkami” - Kierownik Komórki Rachunkowo – Finansowej;
 - Oddziały Banku;
 - Komórka Obsługi Informatycznej i Zabezpieczeń;
 - Komórka Rachunkowo – Finansowa;
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - Inspektor ds. zgodności i kontroli wewnętrznej;
 - Komórka Ryzyka Bankowego;
 - Komórka Monitoring, Restrukturyzacji i Windykacji;
 - Kierownik Komórki Rachunkowo-Finansowej w zakresie sprawozdawczości obowiązkowej;
 - Komórka Analiz Kredytowych;
 - Administrator Bezpieczeństwa Informacji.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 roku.
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>	
Limit koncentracji w jeden podmiot lub podmioty powiązane	maksymalnie 25% uznanego kapitału	
Limit koncentracji wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	maksymalnie 25% kapitału podstawowego Tier I.	
Limit dużych ekspozycji	maksymalnie 200% uznanego kapitału	
Limitów na poszczególne sektory gospodarcze, wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami	Rolnictwo:	Maksymalnie: 600%

	Przetwórstwo przemysłowe: Budownictwo: Handel hurtowy i detaliczny: Transport: Pośrednictwo finansowe: Administracja publiczna: Inne (wyżej nie wymienione):	uznanego kapitału 100% uznanego kapitału 200% uznanego kapitału 100% uznanego kapitału 50% uznanego kapitału 100% uznanego kapitału 200% uznanego kapitału 150% uznanego kapitału
Limity koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia	zastaw rejestrowy przewłaszczenie blokada środków na rachunku bankowym, kaucja hipoteka na nieruchomości mieszkalnej hipoteka pozostała poręczenie pozostałe	Maksymalnie: 50% uznanego kapitału 50% uznanego kapitału 50% uznanego kapitału 200% uznanego kapitału 600% uznanego kapitału 100% uznanego kapitału 500% uznanego kapitału

udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	maksymalnie 90% kwoty EKZH	
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	maksymalnie 80% kwoty EKZH	
Limity dotyczące określenia maksymalnego poziomu pojedynczej ekspozycji detalicznej	kredyty gotówkowe	50 tys. zł
	limity w ROR	10 tys. zł
	karty kredytowe	5 tys. zł
	kredyty samochodowe	50 tys. zł
	Kredyty remontowe	50 tys. zł
Limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela DEK ze względu na rodzaj produktu:	kredyty gotówkowe w tym kredyty samochodowe oraz remontowe	75%
	limity w ROR	20%
	karty kredytowe	15%
udział detalicznych ekspozycji kredytowych niezabezpieczonych	Maksymalnie 5% portfela DEK	
udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Maksymalnie 5%	
udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu DEK ogółem	Maksymalnie 10%	
udział detalicznych ekspozycji kredytowych udzielonych na warunkach niestandardowych	Maksymalnie 10% portfela DEK	

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce,
 - na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- transferowanie ryzyka,
- stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Oszustwo wewnętrzne: Działania nieuprawnione Kradzież i oszustwo	0% 0%
Oszustwo zewnętrzne: Kradzież i oszustwo Bezpieczeństwo systemów	0% 0%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy: Stosunki pracownicze Bezpieczeństwo środowiska pracy Podziały i dyskryminacje	5% 5% 0%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne: Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe Wady produktów Klasyfikacja klienta i ekspozycje Usługi doradcze	0% 2% 2% 2% 0%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi: Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	60%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów: Systemy	10%
Wykonywanie transakcji: Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji Monitorowanie i sprawozdawczość Napływ i dokumentacja klientów Zarządzanie rachunkami klientów Kontrahenci niebędący klientami banku Sprzedawcy i dostawcy	5% 2% 3% 2% 2% 0%

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	minimum 1
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	minimum 1
limit wskaźnika LCR	minimum 100
limit wskaźnika NSFR	minimum 111
limity luki niedopasowania (do 12 miesięcy)	minimum 1
Limit luki niedopasowania (powyżej 12 miesięcy)	maksimum 1
udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	maksimum 10%
udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	maksimum 20%
udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	minimum 105%
pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały	minimum 100%

4) **Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym**

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- 1) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, Bank bada wpływ tego ryzyka na:
 - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,
 - b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości;
- 2) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	maksimum 15%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	maksimum 6%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania bazowego	maksimum 21%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku EBA	maksimum 20%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku EBA	maksimum 15%
limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku dla sześciu scenariuszy szokowych	maksimum 20%
limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej banku dla sześciu scenariuszy szokowych	maksimum 15%

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
limit całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	maksimum 2%
limit otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w walucie EUR w funduszach własnych	maksimum 1,4%
limit otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w walucie USD w funduszach własnych	maksimum 0,3%
limit otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w walucie GBP w funduszach własnych	maksimum 0,3%

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
limit alokacji kapitału regulacyjnego w funduszach własnych na ryzyko kredytowe	maksimum 51,40%
limit alokacji kapitału regulacyjnego w funduszach własnych na ryzyko operacyjne	maksimum 5,74%
limit alokacji kapitału na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych	maksimum 22,86%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
ryzyko kredytowe	47,82%
ryzyko operacyjne	5,54%
ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	5,51%
ryzyko rynkowe (walutowe)	0,40%
ryzyko płynności	0,00%
ryzyko kapitałowe	0,00%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku sprawują następującą ilość funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu:

	<i>Liczba funkcji w zarządzie innego podmiotu</i>	<i>Liczba funkcji w radzie nadzorczej innego podmiotu</i>
Prezes Zarządu	0	0
Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	0	0
Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	0	0
Przewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	0	0
Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	0	0
Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	0	0
Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Członek Rady Nadzorczej	1	2
Członek Rady Nadzorczej	0	0
Członek Rady Nadzorczej	0	0
Członek Rady Nadzorczej	0	0

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedności oraz Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w Art. 22aa ustawy Prawo bankowe

W dniu 18.05.2018 roku Zebranie Przedstawicieli wybrało członków Rady Nadzorczej na kadencję 2018 – 2022. Ocena kandydatów odbyła się na podstawie „Procedury Dokonywania Oceny Kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej lub Kandydatów na Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie”. Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie spełniają wymogi określone w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe - posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków. Ocena kwalifikacji odbywa się na podstawie obowiązującej „Polityki oceny odpowiedności członków Rady Nadzorczej, Rady Nadzorczej oraz kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie”.

Oceny odpowiedności członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w cyklu dwuletnim, która w dniu 23.01.2020 roku podjęła Uchwały w sprawie oceny indywidualnej członków Zarządu Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie. Rada Nadzorcza oceniła również Zarząd, jako organ kolegialny, stwierdzając, że posiada on wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji powierzonych czynności i obowiązków zarządczych, a ponadto nie zaistniały żadne okoliczności mogące wpływać na reputację Zarządu a reputacja Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Ocena kwalifikacji Rady Nadzorczej i poszczególnych członków Rady dokonywana jest przez Zebranie Przedstawicieli.

W dniu 23.06.2021 roku Zebranie Przedstawicieli dokonało indywidualnej oceny odpowiedności członków Rady Nadzorczej za 2020 rok, nadając ocenę pozytywną poszczególnym członkom Rady. Ponadto Zebranie Przedstawicieli dokonało kolegiatnej oceny Rady Nadzorczej nadając Radzie ocenę pozytywną za działalność w 2020 roku – Uchwała ZP nr 7/2021.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Zarządzania Ryzykiem, który spotyka się z częstotliwością minimum miesięczną. W 2021 roku KZR odbył 26 protokołowanych posiedzeń,
- Komitet Audytu powołany ze składu Rady Nadzorczej, który spotykał się w 2020 roku 8 razy.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

<i>Lp*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Instrumenty kapitałowe	907 200,00
2	Zyski zatrzymane	
3	Skumulowane inne całkowite dochody	22 798 017,45
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	2 000 000,00
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	25 705 217,45
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-15 602,37
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	-30 000,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te	

	podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 1	
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 2	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-45 602,37
29	Kapitał podstawowy Tier I	25 659 615,08
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	
45	Kapitał Tier I	25 659 615,08
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	783 561,64
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	

50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	400 000,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 183 561,64
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	
58	Kapitał Tier II	1 183 561,64
59	Łączny kapitał	26 843 176,72
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	179 049 506,88
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,33
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,33
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,99
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7,33%
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	

82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Kapitał Tier I Banku obejmuje:

- 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy, z zastosowaniem przepisów,
 - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
 - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po podjęciu przez Bank decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy,
 - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
 - d) kapitał rezerwowy,
 - e) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
- 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe¹ (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji²,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji³,
 - e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące

¹ Pomniejszanie dotyczy udziałów wzajemnych wykazywanych przez banki w funduszach własnych Pomniejszanie dotyczy części „wspólnej” (częścią wspólną jest kwota mniejszego udziału, jeśli są równe, to częścią wspólną jest kwota jednego lub drugiego).

Kwotę korekty Bank pomniejsza o część zamortyzowaną analogicznie do stopnia amortyzacji funduszu udziałowego (jeśli Bank lub bank-kontrahent nadal stosuje amortyzację).

² Z wyłączeniem udziałów kapitałowych w Banku Zrzeszającym i u innego Uczestnika (za wyjątkiem udziałów krzyżowych).

- odnoszące się do odsetek, których skutki nie zostały odniesione na fundusze,
- f) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - g) pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I,
 - h) całkowite dodatkowe korekty wyceny (AVA - ang. Additional Valuation Adjustments),
 - i) kwota niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.
- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowią instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR (aktualnie Bank nie posiada takich instrumentów);
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
- a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji ,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - e) pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość kapitału Tier II.

Kapitał Tier II Banku obejmuje:

- 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
- 2) pożyczki podporządkowane, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 63 CRR, po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego;
- 3) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem;
- 4) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji ,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II

Bank nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego w oparciu o metodę de minimis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80%.

Na datę informacji relacja wynosiła 73,40%.

W 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych. Ze względu na pandemię koronawirusa Minister Finansów wydał Rozporządzenie z dnia 18 marca 2020 r. uchylające Rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego z dnia 1 września 2017 r. W związku z powyższym zmieniły się minimalne wymogi kapitałowe:

Współczynnik	minimum	Wymóg połączonego bufora			Minimum regulacyjne było/jest
		zabezpieczający	antycykliczny	Ryzyka systemowego	
Kapitału podstawowego Tier 1	4,5%	2,5 pp.	0 pp.	0 pp.	10%/7,0%
Kapitału Tier 1	6%				11,5%/8,5%
Łączny współczynnik kapitałowy	8%				13,5%/10,5%

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	3 014	241
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	3 561	285
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	11	1
ekspozycje wobec instytucji	96	8
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 618	369
ekspozycje detaliczne	115 824	9 266
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	14 999	1 200
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 223	738
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	1 428	114
ekspozycje kapitałowe	1 882	151
inne pozycje	9 053	463
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		12 836

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	12 836
• operacyjne	1 488
• walutowe	0
RAZEM	14 324

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do

których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Za należności przeterminowane Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek niespłaconą w terminie. Dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000 zł. Bank bierze pod uwagę wszystkie przeterminowane zobowiązania klienta wobec Banku z tytułu kapitału lub odsetek.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie tworzy w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu ryzyk związanych z prowadzeniem działalności bankowej. Tworząc rezerwę na ryzyko ogólne Bank uwzględnia w swojej ocenie ryzyko ewentualnych wielkości należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych nieobjętych rezerwami celowymi. Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne wynosi co najwyżej 1,5% niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonych o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych według stanu na koniec poprzedniego roku obrotowego. Wysokość rezerwy na ryzyko ogólne: 400.000 zł

2. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie prowadził swoją działalność głównie na terenie powiatu międzychodzkiego i biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Bank nie dokonał wydzielenia klas ekspozycji według podziału geograficznego.

3. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
- rolnictwo,	96 380	Tak
- przetwórstwo przemysłowe	4 175	Nie
- budownictwo	4 200	Nie
- handel hurtowy i detaliczny	8 669	Nie
- transport gospodarka magazynowa i łączność	2	Nie
- pośrednictwo finansowe	285	Nie
- administracja publiczna	16 432	Nie
- inne	18 048	Nie

przy czym przyjmuje, że branża, która stanowi przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Dla istotnych klas ekspozycji (wyznaczonych w pkt 2) podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>
- rolnictwo	
uprawy rolne inne niż wieloletnie	7 475
uprawa roślin wieloletnich	0
chów i hodowla zwierząt	5 156
uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	78 494
działalność usługowa wspomagająca rolnictwo	4 128
rybactwo i łowiectwo	1 127

4. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	5 725
1 – 3 miesiący	4 759
3 – 6 miesiący	8 925
6 – 12 miesiący	15 960
1 rok – 2 lat	29 262
2 lata – 5 lat	57 697
5 lat – 10 lat	62 291
10 lat – 20 lat	38 897
powyżej 20 lat	2 451

5. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Bank nie dokonał wydzielenia klas ekspozycji według podziału geograficznego.

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy aktualizujące</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy aktualizujące</i>
<i>Poniżej standardu</i>	280 150,42	2 009,30	1 260 910,39	18 051,00
<i>Wątpliwe</i>	262 197,26	1 303,64	306 697,78	0,00
<i>Stracone</i>	3 001 992,90	1 139 013,38	2 736 254,66	1 076 457,14

7. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	C		d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane		
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
1	Kredyty i zaliczki	1 032 926	1 411 749				198 976	282 471	1 963 229	
2	Banki centralne									
3	Instytucje rządowe									
4	Instytucje kredytowe									
5	Inne instytucje finansowe									
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	6 369	896 326				0	53 819	848 876	
7	Gospodarstwa domowe	1 026 557	515 423				198 976	228 652	1 114 352	
8	Dłużne papiery wartościowe									
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki									
10	Łącznie	1 032 926	1 411 749				198 976	282 471	1 963 229	

Legenda:

21	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
22	Gospodarstwa domowe												
23	łącznie		331 547 906	172 642		8 040 783	330 237	5 874	3 569 893				11 946 787

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

9. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W			
		ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty	ty			
		met	met	met	met	met	met	met	met	met	met	met	met			
		ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap	ap			
		1	2	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3			
1	Kredyty i zaliczki	298 337 857			11 946 787			142 791			5 361 637					6 585 150
2	Banki centralne															
3	Institucje rządowe	16 453 512														
4	Institucje kredytowe	83 919 215														
5	Inne instytucje finansowe	2 139 175														
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	13 949 678			5 690 936			14 812			2 270 333					3 420 603
7	W tym MŚP	13 949 678			5 690 936			14 812			2 270 333					3 420 603
8	Gospodarstwa domowe	180 970 272			6 255 851			127 979			3 091 304					3 164 547

21	Przedsiębiorstwa niefinansowe											
22	Gospodarstwa domowe											
23	Łącznie	331 547 906		11 946 787		142 791		5 361 637				6 585 150

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytocznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

10. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0	0
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0	0
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0	0
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0	0
7	<i>Pozostałe</i>	0	0
8	Łącznie	0	0

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej z wyceną	1 163

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł</i>
<i>Zabezpieczenia rzeczywiste</i>	
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej z wyceną	756
<i>Zabezpieczenia nierzeczywiste</i>	
Preferencyjna waga ryzyka 35%	0

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) S&P Global Ratings.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich.

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Ocena wiarygodności kredytowej</i>		
	<i>Fitch Ratings</i>	<i>Moody's Investors Service</i>	<i>S&P Global Ratings</i>
1	AAA, AA	Aaa, Aa	AAA, AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC, CC, C, RD, D	Caa, Ca, C	CCC, CC, R, SD/D

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Wartość ekspozycji (w tys. zł)</i>
1	
2	11
3	
4	
5	
6	

Ponadto Bank wykorzystuje oceny jakości kredytowej nadane przez ECAI podmiotom, które udzieliły gwarancji klientom Banku a Bank wykorzystuje te gwarancje w ramach technik ograniczania ryzyka kredytowego:

- BCRA Credit Rating Agency AD dla wagi ryzyka przypisywane są według następującego schematu

<i>Ocena wiarygodności kredytowej</i>	<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Waga ryzyka</i>
AAA, AA	1	20%
A	2	50%
BBB	3	100%
BB	4	100%
B	5	150%
CCC, CC, C, D	6	150%

- EuroRating Sp, z o.o. dla wagi ryzyka przypisywane są według następującego schematu:

<i>Ocena wiarygodności kredytowej</i>	<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Waga ryzyka</i>
AAA, AA	1	20%
A	2	50%
BBB	3	100%
BB	4	100%
B	5	150%
CCC, CC, C, D	6	150%

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 488 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2020 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzeń</i>	<i>Wielkość strat w tys. zł</i>
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	2,90
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	2,16
Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi	0,72

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>zyski kapitałowe</i>• <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
akcje	zamiar strategiczny – 1 680 100	utrzymywane do terminu zapadalności
udziały	zamiar strategiczny - 57 300	utrzymywane do terminu zapadalności
BPW	zamiar strategiczny – 200 000	utrzymywane do terminu zapadalności
Bony pieniężne	zyski kapitałowe – 33 010 000	utrzymywane do terminu zapadalności
Certyfikaty inwestycyjne	zyski kapitałowe – 1 124 999	dostępne do sprzedaży

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje	1 680 100	1 680 100
udziały	57 300	51 000
BPW	200 000	200 000
Bony pieniężne	33 010 000	33 010 000
Certyfikaty inwestycyjne	872 582	872 582

Kwota zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych w 2020 roku wynosi:

Zyski – 121 637 zł

Straty – 72 964 zł

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 3,19% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o 2.427 tys. zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 384 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie przyjął Politykę wynagrodzeń osób mających wpływ na profil ryzyka. Celem wprowadzenia Polityki jest:

- 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.

Bank dokonuje raz w roku analizy stanowisk i określa krąg pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Zgodnie z określoną zasadą proporcjonalności w § 29 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku rozumie się wyłącznie członków Zarządu związanych z Bankiem umową o pracę. W Banku nie został powołany Komitet ds. wynagrodzeń. Zadania Komitetu ds. wynagrodzeń wykonuje Rada Nadzorcza Banku.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze podzielone jest na część stałą (wynagrodzenie zasadnicze określone w umowie o pracę) oraz część zmienną. Część zmienną wynagrodzenia przyznaje Rada Nadzorcza Banku, a jego wypłata następuje w formie pieniężnej.

Przez część zmienną wynagrodzenia rozumie się dodatkowe wynagrodzenie, przyznawane na podstawie oceny efektów pracy, przy zastosowaniu kryteriów oceny.

Ocena efektów pracy dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata, tzn. rok miniony oraz dwa poprzednie.

Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu. Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:
 - a) zysku netto;
 - b) zwrotu z aktywów (ROA);
 - c) wskaźnika należności zagrożonych;
 - d) współczynnika wypłacalności;
- 2) wskaźnik płynności LCR.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

Podstawę ustalenia wysokości zmiennego składnika wynagrodzenia stanowi roczny zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto. Składnik zmienny nie może być wyższy niż 30% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu - w przypadku oceny pozytywnej.

Wartość wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku za rok obrotowy 2020 (liczba stanowisk: 3):

- wynagrodzenia stałe za rok 2020 – 558 tys. zł,
- wynagrodzenia zmienne za 2019 rok – 117 tys. zł,
- stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do składników stałych – 21,00%,
- wynagrodzenia z odroczoną wypłatą – nie wystąpiły,
- płatności związane z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem zatrudnienia – nie wystąpiły,
- liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln euro – nie wystąpiły.

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - Kierownik Komórki Rachunkowo – Finansowej odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów;
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Komórka Ryzyka Bankowego odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Komitet Zarządzania Ryzykiem, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje poziom limitów,
- 2) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 4) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum):

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej ponad minimum – nadwyżka podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych otrzymanych)	77 775
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	34 635

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	1,46	100%
Wskaźnik LCR	2,74	100%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	43 358	66 341	70 222	59 919
Wypływy środków pieniężnych netto	45 698	38 762	43 255	37 867
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	1,52	2,66	2,75	2,74

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka prosta (z pozabilansem) w tys. zł	60 900	13 294	-7 923
Luka skumulowana(z pozabilansem) w tys. zł	119 819	74 195	66 272

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota w tys. zł</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0	w ciągu 1 dnia
otwarty niewykorzystany limit kredytu rewolwingowego w Banku Zrzeszającym	0	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	15 478	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	13 912	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) aktywa płynne – wszystkie aktywa Banku spełniające warunki aktywów nieobciążonych;
- 2) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;
- 3) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 4) depozyty ogółem – depozyty oraz depozyty banków;
- 5) depozyty elektroniczne – depozyty (terminowe lub bieżące), które mogą zostać wycofane poza placówką Banku (przez kanały internetowe lub mobilne); (depozyt, który można wycofać zarówno przez kanały elektroniczne jak i placówkę Banku również zaliczamy do depozytów elektronicznych);
- 6) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 7) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 8) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 9) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 10) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 11) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 12) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 13) termin płatności – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;

- 14) nadzorcze miary płynności – wskaźniki płynności i limity określone w uchwale KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
- 15) wskaźnik LCR / wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR; opisana w niniejszej procedurze budowa wskaźnika LCR dotyczy zasad obowiązujących w Systemie, przy czym zaznaczono te zmiany, które należy uwzględnić na potrzeby sprawozdawczości do NBP;
- 16) wskaźnik NSFR / wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR; budowa wskaźnika, do czasu określenia przez EUNB sposobu sformułowania wymogu stabilnego finansowania oraz przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę UE poziomu tego wskaźnika, została określona przez Spółdzielnię w niniejszej procedurze,
- 17) podmioty regulowane – zgodnie z ustawą o nadzorze uzupełniającym zaliczają się do nich w szczególności: banki, oddziały instytucji kredytowych, banki zagraniczne, zakłady ubezpieczeń, firmy inwestycyjne;
- 18) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponieść Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	353 975 198
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	7 766 384
7	Inne korekty	15 602
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	361 725 980

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	353 975 198
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	15 602
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	353 959 596
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	7 766 384
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	7 766 384
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	25 659 615
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	361 725 980
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,09

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	353 975 198
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	353 975 198
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	35 429 219
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	16 453 473
EU-7	Instytucje	82 798 113
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	18 307 770
EU-9	Ekspozycje detaliczne	175 462 222
EU-10	Przedsiębiorstwa	3 803 197
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 954 409
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	13 766 795

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Na wskaźnik dźwigni finansowej wpływ w głównej mierze miały aktywa według wartości bilansowej oraz kapitał Tier I, w mniejszym stopniu na kształtowanie się tego wskaźnika wpływały zobowiązania pozabilansowe oraz pozycje pomniejszające kapitał Tier I.

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) Inspektor do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami, raportowanie nieprawidłowości znaczących i krytycznych do odpowiednich komórek drugiej linii oraz Zarządu.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości do Zarządu i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych do Komórki audytu.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania

odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Inspektor ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, ABI i Komórka Analiz Kredytowych.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Formularz A - Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			352 983 298	
030	Instrumenty udziałowe			2 603 682	
040	Dłużne papiery wartościowe			33 210 049	
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			200 685	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
120	Inne aktywa			12 210 665	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>		<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>	
		010		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank				
140	Kredyty na żądanie				
150	Instrumenty udziałowe				

160	Dłużne papiery wartościowe		
170	w tym: obligacje zabezpieczone		
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe		
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie		294 165 884
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem		
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych		
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

OŚWIADCZENIE

Zarządu Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie dotyczące adekwatności ustaleń związanych z zarządzaniem ryzykiem

Zarząd Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego w Sierakowie” według stanu na dzień 31.12.2020 roku są adekwatne do stanu faktycznego i zgodnie ze stosowanym systemem zarządzania ryzykiem oraz profilem i strategią ryzyka przyjętą przez Bank.

1. Marcin Kubanek - Prezes Zarządu
2. Justyna Bartkowiak - Byjoś - Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
3. Marcin Rutnicki - Wiceprezes Zarządu ds. handlowych